

Trobada Gestió de Catàstrofes i Planificació en Temps de Riscos Socioambientals
Universitat de València _ Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM)

Càtedra Canvi Climàtic, Territori i Riscos Ambientals al Mediterrani

Els desafiaments a la naturalesa

València, 24 i 25 de novembre de 2025
Sala Palmireno. Facultat de Geografia i Història
Universitat de València
Avinguda Blasco Ibañez, 28. València

Objectiu

Dialogar sobre les experiències a Iberoamèrica respecte a la investigació bàsica i aplicada sobre la gestió dels riscos de desastres actuals i futurs, especialment els de naturalesa catastròfica, per a identificar temàtiques i aliances acadèmiques estratègiques tendents a consolidar grups de treball i projectes col·laboratius.

Seu

Paranimf de la Universitat de València

Públic objectiu

Especialistes, estudiants de postgrau, persones damnificades, ciutadania involucrada en processos postdesastre, mitjans de comunicació.

Antecedents

A la llum dels desastres associats a la DANA a València en 2024 i del quaranta aniversari dels sismes del 19 i 20 de setembre a Ciutat de Mèxic —dos esdeveniments que han marcat la història de les seues respectives comunitats—, les seues semblances i diferències fonamenten una reflexió sobre la naturalesa dels desastres en les societats modernes. La intensificació de fenòmens com el canvi climàtic ens obliga a estendre la mirada a les pròximes dècades per entendre els riscos futurs i avançar estratègies de prevenció, adaptació i gestió. Els desastres són processos complexos, encarnats en la història i que es construeixen a partir de moltes interaccions entre elements físics i socials, especialment els de naturalesa política, comunicacional i administrativa; i les formes com es desenvolupa l'ocupació humana i les decisions sobre el territori juguen un paper fonamental per entendre els escenaris de risc i la materialització dels desastres.

Partim del principi que la catàstrofe no s'associa directament a la intensitat del fenomen natural desencadenant sinó a la forma com interactuen diferents components, que poden ser compresos, modelats i evidenciats a través de diferents tipus d'anàlisi científica. No obstant això, fins i tot comprendre a profunditat el risc de desastres no evita que ocorreguen; perquè això passe, ha d'existir un vincle clar i estratègic entre el coneixement produït i els processos polítics, administratius i de comunicació pública que acosten sinèrgicament a aquest objectiu. Això constitueix un dels grans reptes de la nostra època, marcada per processos de desinformació i una presència cada vegada major d'informació no verificada o obertament falsa de ràpida dispersió en xarxes sociodigitals, que

mina la confiança social i que és sovint utilitzada amb finalitats polítiques que no són la reducció dels riscos de desastre.

Per a fer-ho, en aquest seminari la Universitat de València i la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM) volem abordar, des d'una visió comparativa, els elements comuns i els divergents dels desastres que s'han presentat en tots dos països, així com proporcionar un panorama sobre els reptes que el canvi climàtic planteja en aquesta matèria. Aquesta visió comparada ens permetrà problematitzar tres temes prioritaris: 1) els nodes de gestió pública que resulten més problemàtics, especialment en països federalistes i amb règims jurídics de dret continental, com són Espanya i Mèxic; 2) la catàstrofe com un fenomen geogràfic, però profundament moral, en el qual juguen valors i decisions que defineixen el potencial de sofriment humà, i 3) les noves formes de vulnerabilitat relacionades amb la desinformació, les notícies falses i, fins i tot, l'ús inadequat d'intel·ligència artificial.

Programa

Dilluns, 24 de novembre de 2025

#9:00h_Presentació institucional

Mavi Mestre Escrivá_Rectora de la Universitat de València
Soledad Funes Argüello_Coordinadora de la Investigació Científica, UNAM

9:30 h a 14:00 h

Bloc I._Coordinació i gestió de catàstrofes. Experiències comparades

9:30h_*[Coordinació dels poders públics en estats federals o molt descentralitzats]*

Enrique Provencio_UNAM
Eugenio L. Burriel de Orueta_Universitat de València

10:30h_*[El paper dels governs locals i la gestió de catàstrofes]*

Marisol Anglés Hernández_UNAM.
Bárbara López Ramón_Directora de Relacions Institucionals de la comissionada especial del Govern d'Espanya per a la reconstrucció de la DANA

11:30 h_Coffee-break

12:00 h_*[Instruments d'intervenció per a la recuperació davant de catàstrofes. Experiència comparada]*

Naxhelli Ruiz Rivera_UNAM
Andrés Boix_Universitat de València

13:00 h_**Joan Romero**_Universitat de València *[Ensenyaments i recomanacions]*

16:00 h a 20:00 h

Bloc II. La veu de la ciutadania en la gestió i reconstrucció de catàstrofes

16:00 h_*[Innovacions socials i participació ciutadana]*

Julio Huerta_Fundació Horta Sud
Guillermo Bernal_The Place Institute

17:00 h_*[Gestió de catàstrofes. Educació, formació i serveis socials]*

José Manuel Pastor_Universitat de València

Mary Frances Teresa Rodríguez Van Gort_UNAM
Mercedes Botija_Universitat de València

18:00 h_*Coffee-break*

18:30 h_*[El paper proactiu de la ciutadania en els processos de reconstrucció de zones afectades per catàstrofes]*

Olga Mayoral García-Berlanga_Universitat de València
Elizabeth Hernández Borges_Instituto Mexicano del Seguro Social

19.30h_**Ana Camarasa**_Universitat de València *[Ensenyaments i recomanacions]*

Dimarts, 25 de novembre de 2025

9:30 h a 14:00 h

Bloc III_ El paper de les universitats en la generació i difusió del coneixement sobre desastres

9:30 h_*[El paper de les universitats davant de la gestió pública dels riscos catastròfics]*

Francisco Estrada Porrúa_UNAM
Investigació, comunicació i riscos de desastre
Guillermo López_Universitat de València .

10:30 h_*[Evidència científica i comunicació versus desinformació com a element disruptiu]*

Raquel Ejerique_Universitat de València
Jaime Prats_CSIC Espanya

11:30h_*Coffee-break*

12:00h_*[Línies de col·laboració futura entre universitats i institucions d'investigació]*

Carles Padilla_Vicerector d'Internacionalització i Multilingüisme_Universitat de València
William Lee_Coordinador de Relacions i Assumptes Internacionals_UNAM

13:00 h_*Clausura*

ENRADA GRATUÏTA AMB INSCRIPCIÓ:

<https://links.uv.es/w7iZywd>

*Retransmissió per streaming www.uv.es/directo

